

Ö?retmenlik Mesle?ine Ba?l?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenlik Mesle?ine Ba?l?l?k Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27424>

Özet

Öğretmenlik Mesleğine Bağlılık Ölçeği, Sevilay Yıldız tarafından 2020 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçeğin temel amacı, öğretmenlerin mesleklerine yönelik gösterdikleri bağlılık düzeylerini ve bu bağlılığın altında yatan boyutlar güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Ölçek, 33 maddeden oluşmakta olup, mesleki bağlılık kavramını dört temel boyut altında incelemektedir: **Mesleki Özdeğerim**, **Mesleki Değer**, **Mesleki Çaba** ve **Mesleki Adanmışlık**. Yapılan analizler, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu ve yapısal geçerliliğinin kanıtlandığını göstermektedir.

Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılarak uygulanmaktadır. Bu yapı, araştırmacılara öğretmenlerin mesleki bağlılıklarının karmaşık doğasını derinlemesine inceleme imkanı sunmaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi çabası, Türk eğitim sisteminde mesleki bağlılık üzerine yapılan araştırmalara önemli bir katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmenlik Mesleğine Bağlılık, Mesleki Özdeğerim, Mesleki Değer, Mesleki Çaba, Mesleki Adanmışlık, Ölçek Geliştirme, Psikometrik Özellikler, Likert, Geçerlik, Güvenilirlik.

Yazarlar

Sevilay Yıldız

Amaç

Öğretmenlik Mesleğine Bağlılık Ölçeği'nin birincil amacı, öğretmenlerin mesleklerine duydukları psikolojik ve davranışsal bağlılık düzeylerini bilimsel yöntemlerle ölçebilecek standartlaştırmak bir araç sunmaktır. Bu bağlılık, sadece meslekte kalma isteğini değil, aynı zamanda mesleki değerleri içselleştirmeyi ve meslek için gösterilen ekstra çabayı da kapsamaktadır.

Ölçek, eğitim yönetimi ve eğitim psikolojisi alanındaki araştırmacılara, öğretmenlerin motivasyon kaynaklarını, iş tatminlerini ve mesleki sürdürülebilirliklerini etkileyen temel faktörleri belirlemede somut veriler elde etme olanağı sağlamak üzere tasarlanmıştır. Bu sayede eğitim politikalarını ve mesleki gelişim programlarını etkinliği değerlendirilebilir.

Yapı

Öğretmenlik Mesleğine Bağlılık kavramı, bu ölçek kapsamında çok boyutlu bir yapı olarak ele alınmıştır. Ölçek, öğretmen bağlılığının dört ana faktöre ayrarak ölçülmektedir. Bu faktörler, öğretmenlerin mesleğe olan duygusal, bilişsel ve davranışsal yatırımlarını temsil etmektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar ?unlard?:

Mesleki Özde?im: Bireyin kendini ö?retmenlik mesle?i ile ne derece tan?mlad??? ve mesle?i ki?isel kimli?inin önemli bir parças? olarak görme düzeyi.

Mesleki De?er: Ö?retmenlik mesle?inin ta??d??? etik, sosyal ve ki?isel de?erlere verilen önem.

Mesleki Çaba: Ö?retmenin görev tan?m?n?n ötesinde, mesleki sorumluluklar?n? yerine getirmek için gönüllü olarak harcad??? enerji ve gayret.

Mesleki Adanm??l?k: Mesle?e kar?? duyulan derin ba?l?l?k ve mesle?in gelece?ine yönelik sorumluluk hissi.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi? ve dört faktörlü yap?n?n verilerle uyumlu oldu?u tespit edilmi?tir. Geçerlik çal??malar? sonucunda, tüm maddelerin ilgili boyutlar?na yüksek düzeyde yük bindirdi?i görülmü?tür.

Faktör yükleri, ölçe?in boyutlar? aras?nda a?a??daki aral?klarda de?i?mektedir:

Mesleki Özde?im boyutunda faktör yükleri 0,44 ile 0,85 aras?nda de?i?mektedir.

Mesleki De?er boyutunda faktör yükleri 0,43 ile 0,75 aras?nda de?i?mektedir.

Mesleki Çaba boyutunda faktör yükleri 0,42 ile 0,67 aras?nda de?i?mektedir.

Mesleki Adanm??l?k boyutunda faktör yükleri 0,42 ile 0,68 aras?nda de?i?mektedir.

Bu yük de?erleri, maddelerin ilgili latent yap?y? güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ö?retmenlik Mesle?ine Ba?l?l?k Ölçe?i'nin iç tutarlılık güvenilirlik analizleri yüksek sonuçlar vermi?tir. Güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in farklı boyutlarda tutarlı ölçümler yapabildi?ini do?rulamaktadır.

Güvenirlik analizlerinden elde edilen katsay?lar ?unlard?:

Boyutlara ait Cronbach Alfa de?erleri 0,80 ile 0,92 aral???nda de?i?mektedir.

McDonald Omega katsay?lar? ise 0,89 ile 0,94 aral???nda belirlenmi?tir.

Hem Cronbach Alfa hem de McDonald Omega de?erlerinin 0,80'in üzerinde olmas?, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme sürecinde kullan?lan Faktör Analizi, mesleki ba?l?l???n dört ayrı ancak ili?kili

boyutta toplandı ve ortaya koymuştur. Bu dört faktörlü yapı, teorik beklentilerle uyumlu olup, öğretmen bağlılığına psikometrik olarak ayrıştırılabileceğini kanıtlamıştır.

Faktör yapısı, 33 maddenin bu dört temel boyuta dağılmasıyla oluşmuştur. Analizler, maddelerin kendi boyutları altında güçlü bir şekilde gruplandırıldı ve boyutlar arası ayrımların kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermiştir. Bu sonuçlar, ölçeğin yapısal modelinin sağlamlığı ve kuramsal temellerini desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: 33 maddeden oluşan ve 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılan kendine bildirim ölçeği.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Çalışan yetişkinler (Öğretmenlik mesleğini icra edenler)

Popülasyon Detayları: Türkiye'de görev yapan çeşitli branşlardaki öğretmenler.

Test Metodolojisi: Gözlemsel ve kesitsel araştırma metodolojisi kapsamında, katılımcılardan Öğretmenlik Mesleğine Bağlılık düzeylerini 5'li Likert skalasında (1: Kesinlikle Katılmıyorum, 5: Kesinlikle Katılıyorum) belirtmeleri istenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Mesleki Bağlılık, Öğretmenlik, Psikometri, Cronbach Alfa, McDonald Omega, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: sevilayyildiz@ibu.edu.tr

Yayın Adresi: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi (Çalışmanın yayınlandığı tarihteki kurum bilgisi baz alınmıştır).

Bizimle, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2020 yılında yayınlanan akademik bir makale ile bilim dünyasına sunulmuştur. Akademik

çalışmalarında kullanılmak için sorumlu yazar Sevilay Yıldız ile iletişime geçilmesi önerilir. Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı psikometrik bilgileri aşağıdaki linkler aracılığıyla erişilebilir durumdadır:

Makale Bağlantısı: dergipark.org.tr

Orijinal PDF dokümanı bu adresten indirilebilir: ogretmenlik-meslegine-baglililik-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Yıldız, S. (2020). Öğretmenlik Mesleğine Bağlılık Ölçeğinin geliştirilmesi. *Anemon Muğla Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (2), 463-482. <http://dx.doi.org/10.18506/anemon.662930>

Öğretmenlik Mesleğine Bağlılık Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek 33 maddeden oluşmaktadır. Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır, ancak tam metin makaleden (Bkz. Kaynakça) veya sorumlu yazar ile iletişime geçilerek temin edilebilir.